

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI JÄTTEISTÄ**PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Asetukseen koottaisiin keskeiset jätelain (646/2011) toimeenpanoon liittyvät yleiset säännökset. Asetukseen sisällytettäisiin tarkistettuina lain voimaantulon yhteydessä kumoutuvan jäteasetuksen (1390/1993) säännökset. Siihen koottaisiin tarkistettuina myös keskeiset jätelain toimeenpanoon liittyvät jätteiden luokittelua, vaarallisia jätteitä, öljyjätehuoltoa, yhdyskuntajätevesilietettä ja rakennus- ja purkujätteitä koskevat säännökset useista voimassa olevista jätealan säädöksistä.

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä toukokuuta 2012 yhtä aikaa uuden jätelain kanssa.

YLEISPERUSTELUT**1 Johdanto**

Voimassa olevan jätelain (1072/1993), jäljempänä *vuoden 1993 jätelaki*, korvaava uusi jätelaki annettiin 17 päivänä kesäkuuta 2011 ja se tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2012. Yhtä aikaa jätelain kanssa annettiin ja tulevat voimaan myös laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta (647/2011) sekä teknisluonteisia muutoksia 19 muuhun lakiin (648/2011– 666/2011).

Lakien hyväksymisen jälkeen jätelainsäädännön kokonaisuudistuksen valmistelua on jatkettu jätteenalan alemmanasteisen sääntelyn uudistamiseksi. Kaiken kaikkiaan uudistettavana on yli 30 valtioneuvoston asetusta tai muuta säädöstä, joista runsaaseen kymmeneen säädökseen on tarpeen tehdä myös muita kuin luonteeltaan teknisiä muutoksia.

Nyt ehdotettu valtioneuvoston asetusta olisi ensimmäinen uuden jätelain nojalla annettava asetusta. Se sisältäisi jätelain toimeenpanon kannalta välttämättömiä lakia täsmentäviä säännöksiä, mukaan lukien jätelain voimaan tullessa kumoutuvaan jäteasetukseen sisältyvät keskeiset säännökset. Uuden jätelain tehokkaan toimeenpanon varmistamiseksi on välttämätöntä, että ehdotettu asetusta tulisi voimaan samanaikaisesti lain kanssa. Asetusta sisältäisi myös eräitä jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2008/98/EY), jäljempänä *jättedirektiivi*, täytäntöönpanoa täydentäviä säännöksiä.

Yhtä aikaa nyt ehdotetun asetusta kanssa on tarkoitus esitellä valtioneuvon hyväksyttäväksi myös ympäristönsuojelulain nojalla annettava valtioneuvoston asetusta ympäristönsuojeluasetusta (169/2000) muuttamisesta.

Kokonaisuudessaan jätteenalan asetusta uudistamistyö saataneen päätökseen aikaisintaan vuoden 2014 aikana.

2 Nykytilan arviointia

Vuoden 1993 jätelain nojalla on annettu lukuisia jätealaa yleisesti säänteleviä sekä tiettyä jätelajia tai jätteen käsittelymenetelmää koskevia säädöksiä. Sääntelyn hajaantuminen lukuisiin pienehköihin erillisiin säädöksiin vaikeuttaa tarpeettomasti sääntelyn hallittavuutta ja ymmärrettävyyttä. Nyt viireillä olevassa uudistustyössä jätealan sääntelyä pyritään kokoamaan nykyistä laajemmiksi tarkoituksenmukaisiksi kokonaisuuksiksi. Tämän vuoksi on perusteltua yhdistää voimassa olevan jäteasetuksen, ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä annetun valtioneuvoston päätöksen (659/1997) ja yleisimpien jätteiden sekä ongelmajätteiden luettelosta annetun ympäristöministeriön asetuksen (1129/2011) säännökset yhdeksi jätealaa yleisesti säänteleväksi jätelakiä täsmentäväksi asetuskokonaisuudeksi.

Jätelain uudistamisen yhteydessä jätelainsäädännön säädöshierarkia ja asetuksenantovaltuudet tarkistettiin kauttaaltaan perustuslain mukaisiksi. Tämän seurauksena uuteen jätelakiin on sisällytetty runsaasti säännöksiä, joista on aiemmin säädetty valtioneuvoston tai ministeriön asetuksilla tai päätöksillä. Lain kanssa päällekkäinen sääntely on tarkoitus poistaa jätealan alemmanasteisista säädöksistä uudistustyön jatkuessa. Esimerkiksi jäteasetus sekä öljyjätehuollosta ja rakennusjätteistä annetut valtioneuvoston päätökset (101/1997 ja 295/1997) sisältävät runsaasti uuden lain kanssa päällekkäistä ja siten tarpeetonta sääntelyä. Siksi on perusteltua liittää sisällöllisesti edelleen tarpeelliset säännökset nyt ehdotettavaan jätealaa yleisesti sääntelevään valtioneuvoston asetukseen ja kumota mainitut erilliset säädökset.

Jätelakiin sisältyy runsaasti säännöksiä, joita on laissa säädetyn valtuuden nojalla tarpeen täsmentää lain tehokkaan toimeenpanon ja yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi. Tarkempia säännöksiä on tarpeen antaa esimerkiksi eräistä jätteistä ja jätehuoltoa koskevista yleisistä velvollisuuksista ja periaatteista, kuten etusijajärjestyksen noudattamisesta (lain 8 §), jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemisestä (13 §), jätteiden erilläänpitovelvollisuudesta (15 §) ja vaarallisen jätteen pakkaamis- ja merkitsemisvelvollisuudesta (16 §). Tarkempia säännöksiä on tarpeen antaa myös eräiden jätelajissa säädettyjen hallinnollisten velvollisuuksien toimeenpanosta, kuten kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta koskevasta tiedonantovelvollisuudesta (39 §), kirjanpito- ja siirtoasiakirjavelvollisuudesta (118–119 §), toiminnan hyväksymiseen tai sen merkitsemiseen jätehuoltorekisteriin liittyvistä hallinnollisista menettelyistä (94–100 §), jätteen käsittelyn seuranta- ja valvontasuunnitelmasta (120 §) sekä jätteen hyödyntämislaitoksen ennakkohyväksynnästä jätteen kansainvälisissä siirroissa (114 §).

Nyt ehdotetussa asetuksessa samoin kuin myöhemmin jätelain nojalla annettavissa muissa säädöksissä on otettava huomioon lain hyväksymisen yhteydessä annettu eduskunnan lausuma, jossa edellytetään, että "hallitus säätelee asetuksilla riittävän kunnianhimoiset yhdyskuntajätteen, biojätteen, tuottajavastuuajätteen, rakennus- ja purkujätteen sekä mahdollisuuksien mukaan muun jätteen kierrätystavoitteet, seuraa tavoitteiden toteutumista ja kiristää tavoitteita tarvittaessa ottaen huomioon teknologisen kehityksen".

Puhdistamolietteen käytöstä maanviljelyksessä annetun valtioneuvoston päätöksen (282/1994) säännökset ovat monelta osin päällekkäisiä lannoitevalmistelain (539/2006) ja sen nojalla annettujen maa- ja metsätalousministeriön asetusten (24/11 ja 20/09) kanssa. Päällekkäistä sääntelyä on tarpeen purkaa kumoamalla jätelainsäädännöstä lannoitevalmistelainsäädännön kanssa päällekkäiset lannoitevalmisteiden laatua ja käyttöä koskevat vaatimukset.

Komissio antoi 27.10.2011 Suomelle jätedirektiivin täytäntöönpanosta perustellun lausunnon, jossa komissio katsoi, ettei direktiivin täytäntöönpano ole Suomessa vielä valmis, koska Suomen ilmoituksessa tarkoitettua valtioneuvoston asetusta jätteistä ei ole vielä annettu. Vaikka direktiivin säännökset on pääosin pantu täytäntöön uudella jätelaillla ja voimassa olevilla alemmanasteisilla säännöksillä, direktiivin eräitä teknisiä yksityiskohtia, kuten sen liitteisiin I–III tehtyjä teknisluonteisia muutoksia jätteen loppukäsittely- ja hyödyntämistoimintoja sekä jätteen vaaraominaisuuksia koskeviin säännöksiin, ei ole vielä sisällytetty Suomen lainsäädäntöön. Jätedirektiivin täytäntöönpanemiseksi on lisäksi tarpeen täsmentää esimerkiksi jätteiden erilliskeräysvelvollisuuksia ja jätesuunnitelmien sisältövaatimuksia. Mainitut direktiivin täytäntöönpanoon liittyvät säännökset sisältyvät nyt ehdotettuun asetukseen.

3 Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi

Asetukseen koottaisiin keskeiset jätelain toimeenpanoon liittyvät yleiset säännökset. Suurin osa jätelain voimaantulon yhteydessä kumoutuvan jäteasetuksen säännöksistä siirrettäisiin tarkistettuina asetukseen. Voimassa olevan jätelain nojalla annetut jätteiden luokittelua, ongelmajätteitä, öljyjätehuoltoa, rakennusjätteitä ja puhdistamolietteen käyttöä maanviljelyssä koskevat säädökset kumoutaisiin ja niissä olevat säännökset sisällytettäisiin tarkistettuina asetukseen. Asetuksen liitteeksi tulisi yleisimpien jätteiden sekä vaarallisten jätteiden luettelo, josta nyt säädetään erillisellä ympäristöministeriön asetuksella. Asetuksessa käytettävät käsitteet muutettaisiin uuden jätelain terminologiaa vastaaviksi.

Asetuksella säädettäisiin yhdyskuntajätteen ja rakennus- ja purkujätteen erilliskeräysvelvollisuuksista sekä näiden jätteiden kierrätys- tai hyödyntämistavoitteista. Tavoitteena olisi, että asetuksessa säädetyin toimin 50 % yhdyskuntajätteestä kierrätetään vuonna 2016 ja 70 % rakennus- ja purkujätteestä kierrätetään tai hyödynnetään muutoin materiaalina vuonna 2020.

Asetuksella säädettäisiin nykyisten asetusten tapaan jätteen vaaraominaisuuksista, jätteen hyödyntämis- ja loppukäsittelytoimintojen luokittelusta, jätehuollon järjestämistä koskevista yleisistä vaatimuksista, jätelain mukaisista hyväksymis- ja ilmoitusmenettelyistä sekä viranomaisten tehtävistä. Asetukseen ehdotetaan sisällytettäväksi uusia ja nykyistä täsmällisempiä säännöksiä muun muassa jätteen keräyksestä sekä jätteen lajittelua ja muuta käsittelyä koskevista yleisistä velvollisuuksista. Asetukseen sisällytettäisiin lakia tarkentavia säännöksiä myös esimerkiksi valtakunnallisen ja alueellisen jätesuunnitelman sisältövaatimuksista, eräistä jätteistä viranomaiselle toimitettavista tiedoista, jätteitä koskevasta kirjanpidosta sekä siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista. Puhdistamolietteen maanviljelykäyttöä koskeva sääntely olisi tarkoitus kumota siltä osin kuin siitä säädetään lannoitevalmistelaisissa ja sen nojalla.

Asetus ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä toukokuuta 2012 yhtä aikaa uuden jätelain kanssa. Asetuksen voimaan tullessa kumoutaisiin valtioneuvoston päätös ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä, valtioneuvoston päätös öljyjätehuollosta, valtioneuvoston päätös rakennusjätteistä, valtioneuvoston päätös puhdistamolietteen käytöstä maanviljelyksessä sekä ympäristöministeriön asetus yleisimpien jätteiden sekä ongelmajätteiden luettelosta. Asetuksen voimaantulosäännöksen mukaan voimaan jäisi kuitenkin öljyjätehuoltoa annetun valtioneuvoston päätöksen 6 §, jossa säädetään kiellosta polttaa öljyjätettä polttoaineteholtaan 5 megawatin (MW) tai sitä pienemmässä kattilalaitoksessa. Kielto on tarkoitus myöhemmin sisällyttää jätteen polttamisesta annettuun valtioneuvoston asetukseen (362/2003).

Valtion jätehuoltotöitä koskevat nykyisen jäteasetuksen 15 ja 16 §:n säännökset jäävät jätelain 148 §:n nojalla voimaan, kunnes toisin säädetään.

4 Ehdotuksen vaikutukset

Asetuksella täsmennettäisiin jätelain säännöksiä ja siihen koottaisiin tarkistettuina keskeiset jätelain toimeenpanoon liittyvät yleiset säännökset useista voimassa olevista jätealan säädöksistä. Uuden jätelain vaikutuksia arvioidaan jätelaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi annetussa hallituksen esityksessä (HE 199/2010 vp). Asetuksella ei arvioida olevan olennaisia muita vaikutuksia hallituksen esityksessä jo tarkasteltujen vaikutusten lisäksi.

Asetuksessa ehdotetaan säädettäväksi osin nykyistä täsmällisemmin ja kattavammin jätelain hallinnollisiin menettelyihin liittyvistä viranomaisten ja toiminnanharjoittajien velvollisuuksista. Tämä parantaisi hallinnollisten menettelyjen sujuvuutta ja siten keventäisi niihin liittyvää hallinnollista kuormaa. Näin voitaisiin myös edistää menettelyjen yhdenmukaista soveltamista, tehostaa valvontaa sekä varmistaa toiminnanharjoittajien tasapuolista kohtelua koko maassa.

Ehdotuksella puhdistamolietteen maanviljelykäyttöä koskevan sääntelyn uudistamisesta siten, että pääosa sääntelystä sisältyisi jatkossa lannoitevalmistelainsäädännön piiriin, ei arvioida olevan olennaisia vaikutusta viranomaisten työmäärään.

5 Eräät muut huomioon otettavat seikat

Asetuksen liitteitä 3 ja 4 joudutaan tarkistamaan todennäköisesti vuoden 2013 aikana, kun komission direktiivi jätteen vaaraominaisuuksia koskevan jätedirektiivin liitteen III muuttamisesta ja komission päätös jäteluettelon uudistamisesta on hyväksytty. Mainittuja Euroopan unionin säädöksiä valmistellaan komissiossa.

Ehdotetun asetuksen rinnalla maa- ja metsätalousministeriö on valmistellut ehdotukset asetuksiksi lannoitevalmisteista sekä lannoitevalmisteita koskevan toiminnan harjoittamisesta ja valvonnasta annettujen maa- ja metsätalousministeriön asetusten muuttamisesta (maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö 7.2.2012 dnrot 412/14/2012 ja 413/14/2012). Tarkoitus on, että säännökset tulisivat voimaan yhtä aikaa jätelain ja nyt ehdotetun asetuksen kanssa, jolloin myös voimassa oleva puhdistamolietteen maanviljelykäyttöä koskeva valtioneuvoston päätös kumottaisiin.

Maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999) ja –asetusta (895/1999) on tarkoitus eräiltä osin tarkistaa lähiaikoina. Tässä yhteydessä on tarkoitus tarkastella myös rakennus- ja purkujätteitä ja niiden valvontaa koskevaa sääntelyä.

6 Ehdotuksen valmistelu

Alustava luonnos asetusehdotukseksi valmisteltiin ympäristöministeriön asettamassa jätelainsäädännön kokonaisuudistusta valmistelleessa työryhmässä (Jälki-työryhmä). Työryhmässä olivat

edustettuina ympäristöministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, aluehallintovirastot, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Suomen Kuntaliitto, Elinkeinoelämän Keskusliitto EK, JLY-Jätelaitosyhdistys ry, Suomen luonnonsuojeluliitto ry ja Ympäristöyritysten Liitto ry. Työryhmän pysyvät asiantuntijat olivat ympäristöministeriöstä, Suomen ympäristökeskuksesta ja Aalto-yliopiston teknillisestä korkeakoulusta.

Asetusehdotuksen jatkovalmistelu on tehty ympäristöministeriössä asianomaisia viranomaisia, toiminnanharjoittajia ja muita asiantuntijoita kuullen. Asetusluonnosta on käsitelty ympäristöministeriön asettamassa jätealan yhteistyöryhmässä ja muissa sidosryhmätilaisuuksissa.

Ehdotuksesta pyydettiin lausunnot yli sadalta taholta (lausuntopyyntö 1.12.2011 YM18/400/2011). Ehdotuksesta saatiin yhteensä 71 lausuntoa. Ehdotus viimeisteltiin lausuntopalautteen pohjalta tarpeen mukaan asianomaisia viranomaisia ja muita asiantuntijoita kuullen. Lausuntopalautetta esiteltiin ja siitä johtuvista asetuksen muutostarpeista keskusteltiin muun muassa jätealan yhteistyöryhmässä.

Lausuntopalautteen perusteella asetusehdotukseen tehdyt keskeisimmät muutokset ovat:

- 1 §: Asetusehdotuksesta on poistettu jätteen aineena hyödyntämisen ja jätteen maantäytön määritelmät. Lausunnoissa määritelmien katsottiin johtavan tulkintaepäselvyyksiin esimerkiksi suhteessa jätteen maarakentamiskäyttöön. Kyseiset määritelmät eivät ole välttämättömiä jätedirektiivin eikä muun täytäntöönpanon kannalta.
- 5 §: Kunnan vastuulle kuuluvan vapaa-ajan asunnossa syntyvän jätteen määrittelyä on joustavoitettu siten, että siihen alun perin sisältyneestä lomakylän määrittelystä on poistettu Tilastokeskuksen toimialaluokitukseen perustunut täsmennys, jonka mukaan lomakylässä on vähintään kymmenen lomamökkiä tai yhteensä vähintään 40 vuodepaikkaa. Lausunnoissa vapaa-ajan asunnoissa syntyvän jätteen määrittelyä pidettiin tarpeellisena, mutta määrittelyn sisällöstä esitettiin toisistaan poikkeavia näkemyksiä. Nyt ehdotettu muotoilu olisi kompromissi lausunnoilla esitetyistä näkemyksistä ja vastaisi majoitusalan toiminnanharjoittajien ehdotusta.
- 11 §: Jätteen kuljetusta koskevaa vaatimusta on lievennetty siten, että jäte voitaisiin kuljettaa paitsi tiiviissä pakkauksessa tai umpinaisessa kuljetusvälineessä myös peitettyinä tai muulla tavoin, jos voidaan varmistua siitä, ettei jätettä pääse ympäristöön kuormauksen tai kuljetuksen aikana eikä jätteestä aiheudu tapaturmavaaraa. Monet lausunnonantajat pitivät alun perin ehdotettua ehdotonta vaatimusta pölyävän jätteen kuljettamisesta tiiviissä ja umpinaisessa kuljetusvälineessä liian tiukkana esimerkiksi maa-ainesjätteen kuljettamisen osalta.
- 14 §: Yhdyskuntajätteen erilliskeräystä ja kierrätystä koskevat säännökset on säilytetty sisällöltään lausuntoversion mukaisina. Säännösten muotoilua ja suhdetta tuottajavastuuta koskevaan sääntelyyn on kuitenkin selkiytetty. Lausunnoissa esitetyjä ehdotuksia lajitteluvollisuuden piiriin kuuluvien jätelajien karsimiseksi ja kierrätystavoitteen uudelleenarvioimiseksi tai poistamiseksi ei ole otettu huomioon. Ehdotetut säännökset ovat tarpeen jätedirektiivin täytäntöönpanemiseksi.
- 16 §: Rakennus- ja purkujätteen lajitteluvollisuutta on muutettu siten, että toisistaan erilleen lajiteltavien jätteiden luettelosta on poistettu eristevilla ja pakkausjätteet, mutta lisätty paperi- ja kartonkijätteet. Asetusehdotukseen ei ole sisällytetty lausunnoissa ehdotettua lajitteluvollisuuden rajaamista syntyvän jätemäärän mukaan eikä eritasoisten lajitteluvollisuuksien säätämistä rakentamisen ja purkamisen jätteille. Sen sijaan tarvittava jousto vaatimusten soveltamisessa turvattaisiin kytkemällä vaatimukset jätelain 8 ja 15 §:ssä säädettyihin edellytyksiin. Rakennus- ja purkujätteen hyödyntämistavoite on säilytetty sisällöltään lausunnoilla olleen ehdotuksen mukaisena, vaikka eräissä lausunnoissa tavoitetta pidettiin liian vaativana. Ehdotettu tavoite on jätedirektiivin mukainen.

- 19 §: Asbestijätteen keräystä ja kuljettamista koskevia vaatimuksia on täsmennetty niin, että pykälällä osaltaan pantaisiin täytäntöön asbestijätteitä koskevat säännökset, jotka sisältyvät työnteekijöiden suojelemisesta vaaroilta, jotka liittyvät asbestialtistukseen työssä annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2009/148/EY.
- 24 §: Vaatimukset siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista on porrastettu siten, että vaarallisista jätteistä olisi annettava kaikki säännöksessä mainitut tiedot. Muiden siirtoasiakirjavelvollisuuden piiriin kuuluvien jätteiden osalta tiedonantovelvollisuutta on kevennetty siinä määrin kuin on mahdollista siirtoasiakirjaa koskeva jätelain 121 § huomioon ottaen.

Asetusehdotuksen 27 §:stä on poistettu lausuntoversiossa ollut vaatimus, jonka mukaan romuajoneuvojen kuljettajan tai välittäjän olisi annettava jätehuoltorekisteriin hyväksymistä varten tekemässään hakemuksessa vakuutus siitä, että kuljetettavat romuajoneuvot toimitetaan jätelain 58 §:n mukaisesti tuottajan lukuun toimivalle käsittelijälle. Jätelain nojalla tällaista vaatimusta ei voida kohdistaa jätteen kuljettajaan tai välittäjään. Vastaavasta syystä asetukseen ei ole sisällytetty myöskään eräissä lausunnoissa ehdotettua vaatimusta tuottajavastuun piiriin kuuluvien käytöstä poistettujen tuotteiden kuljettajan, välittäjän ja keräystoiminnan harjoittajan velvollisuudesta antaa jätehuoltorekisteriin hyväksymistä tai merkitsemistä varten tehtävässä hakemuksessa tai ilmoituksessa selvitys jätelain 47 §:ssä tarkoitetusta yhteistoiminnasta tuottajien tai tuottajayhteisöjen kanssa.

Asetusehdotus on tarkastettu oikeusministeriön tarkastustoimistossa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 §. *Määritelmät.* Pykälässä määriteltäisiin sellaiset asetuksen soveltamisen kannalta keskeiset käsitteet, joita ei ole määritelty jätelaissa. Määritelmät olisivat mahdollisimman yhdenmukaiset jätedirektiivin vastaavien määritelmien kanssa.

Jätteen erilliskeräyksen määritelmä olisi sisällöltään yhdenmukainen jätedirektiivin 3 artiklan 11 kohdan mukaisen määritelmän kanssa. Jätteen erilliskeräys olisi käytännössä lajiltaan ja laadultaan erilaisten jätteiden lajittelua ja pitämistä erillään koko jätehuoltoketjun ajan siinä laajuudessa kuin on tarpeen jätteen asianmukaisen uudelleenkäytön valmistelun, kierrätyksen, muun hyödyntämisen tai muun erityisen käsittelyn helpottamiseksi. Jätteen syntypaikalla edellytettävän alkulajittelun tarkkuustaso voisi siten vaihdella jätteelle soveltuvan jatkokäsittelyn mukaan.

Öllyjätteen määritelmä vastaisi öljyjätehuollosta annetun nykyisen valtioneuvoston päätöksen mukaista määritelmää. Määritelmä olisi jätedirektiivin 3 artiklan 3 kohdassa säädettyä jäteöljyn määritelmää laajempi ja kattaisi myös öljyiset jätteet.

Biojätteen määritelmä vastaisi sisällöltään jätedirektiivin 3 artiklan 4 kohdan mukaista määritelmää. Biojätteeksi katsottaisiin esimerkiksi ruokaöljyt ja ravintorasvat. Biojätettä ei olisi esimerkiksi sako- ja umpikaivoliete eikä kuivakäymäläjäte. Biojätteen käsitteeseen sisältyvät myös eläinperäiset tai eläinperäisiä tuotteita sisältävät entiset elintarvikkeet ja eläinperäistä ainesta sisältävä ruokajäte, josta säädetään muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveysnäkökohdista sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1069/2009 (sivutuoteasetus).

Rakennus- ja purkujätteen määritelmä pohjautuisi voimassa olevan rakennusjätteistä annetun valtioneuvoston päätöksen 3 §:ssä määriteltyihin rakentamisen ja rakennusjätteen käsitteisiin. Määritelmästä ei rajattaisi vaarallisia jätteitä eikä luonnosta peräisin olevia maa- ja kiviaineksia siten kuin siitä säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY 11 artiklan 2 kohdassa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen todentamisessa sovellettavista säännöistä ja laskentamenetelmistä annetussa komission päätöksessä (2011/753/EU), jäljempänä *komission päätös jätteen kierrätys- ja hyödyntämistavoitteiden laskentamenetelmistä*. Komission päätöksessä rakennus- ja purkujätteen määritelmää käytetään jätedirektiivissä säädetyn uudelleenkäytön valmistelua, kierrätystä ja muuta materiaalien hyödyntämistä koskevan tavoitteen toteutumisen arvioimisessa, jolloin mainitut ulosrajaukset ovat perusteltuja. Asetuksessa rakennus- ja purkujätteen käsitettä käytettäisiin komission päätöstä laajemmassa merkityksessä.

Yhdyskuntajätevesilietteen määritelmä vastaisi sisällöltään ympäristön ja erityisesti maaperän suojelusta käytettäessä puhdistamolietettä maanviljelyssä annetun neuvoston direktiivin 86/278/EY 2 artiklan a(i) kohdan mukaista määritelmää. Nykyisessä valtioneuvoston päätöksessä käytetty termi puhdistamoliete korvattaisiin termillä yhdyskuntajätevesiliete, joka täsmällisemmin kuvaisi asetuksen 18 ja 21 §:ssä ehdotettujen lietettä koskevien säännösten soveltamisalaa. Asetuksessa tarkoitettuna yhdyskuntajätevesilietteenä ei pidettäisi sako- ja umpikaivolietettä eikä muuta kiinteistökohtaisissa jätevedenpuhdistuslaitteissa syntyvää lietettä. Tällaisten asumisessa syntyvien sakokaivo- ja vastaavien lietteiden jätehuollon on kunta velvollinen järjestämään jätelain 32 §:n mukaisesti. Lisäksi niiden käytöstä maanviljelyssä säädetään lannoitevalmistelain nojalla lannoitevalmisteista sekä lannoitevalmisteita koskevan toiminnan harjoittamisesta ja sen valvonnasta annetuilla maa- ja metsätalousministeriön asetuksilla. Elintarvike-, metsä- tai muun teollisuuden prosessijätevesien käsittelyssä syntyvä liete ei myöskään olisi asetuksessa tarkoitettua yhdyskuntajätevesilietettä.

2 §. *Jätteen hyödyntämis- ja loppukäsittelytoimet*. Jätelain 6 §:n 3 momentin nojalla säädettävällä pykälällä sisällytettäisiin asetukseen jätedirektiivin liitteen I ja II mukaiset luettelot jätteen loppukäsittely- ja hyödyntämistoimista. Direktiivin 3 artiklan 15 ja 19 kohdan mukaan luettelot ovat esimerkkiluetteloita hyödyntämis- ja loppukäsittelytoimista. Myös muu kuin luettelossa mainittu toimi voi olla hyödyntämistä tai loppukäsittelyä, jos se täyttää käsitettä koskevan jätelaissa säädetyn yleisen määritelmän. Luettelot vastaisivat pääosin sisällöltään voimassa olevan jäteasetuksen liitteitä 5 ja 6. Asiaa käsitellään tarkemmin liitteiden 1 ja 2 yksityiskohtaisissa perusteluissa.

3 §. *Jätteen vaaraominaisuudet*. Jätelain 6 §:n 3 momentin nojalla säädettävällä pykälällä sisällytettäisiin asetukseen jätedirektiivin liitteen III mukainen luettelo ominaisuuksista, jotka tekevät jätteistä vaarallisia, sekä jäteluettelosta annetussa komission päätöksessä 2000/532/EY säädetty mainittujen ominaisuuksien tulkinnassa sovellettavat kriteerit. Asiaa käsitellään tarkemmin liitteen 3 yksityiskohtaisissa perusteluissa.

4 §. *Jäteluettelo ja vaarallinen jäte*. Pykälässä säädettäisiin jätelain 6 §:n 3 momentin nojalla luettelosta yleisimmistä jätteistä sekä vaarallisista jätteistä (jäteluettelo). Säännös korvaisi ympäristöministeriön asetuksella 1129/2001 vahvistetun vastaavansisältöisen luettelon. Jäteluettelo olisi esimerkkiluettelo jätteistä, mutta siinä mainittujen vaarallisten jätteiden osalta luokittelu olisi sitova. Vaarallisen jätteen luokittelusta voitaisiin yksittäistapauksessa poiketa jätelain 7 ja 112 §:ssä säädettyin menettelyin. Yhdessä mainittujen jätelain säännösten kanssa säännöksellä pantaisiin täytäntöön jätedirektiivin 7 artiklan ja komission päätöksen 2000/532/EY säännökset jäteluettelosta. Jäteluettelo käsitellään myös liitteen 4 yksityiskohtaisissa perusteluissa.

5 §. *Vapaa-ajan asunnossa syntyvä jäte.* Pykälällä täsmennettäisiin jätelain 32 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun asumisessa syntyvän jätteen määrittelyä siltä osin kuin on kysymys vapaa-ajan asunnosta. Vapaa-ajan asunnolla tarkoitettaisiin pääasiassa omaan käyttöön tarkoitettuja kesämökkejä ja muita vastaavia vapaa-ajan asuinrakennuksia sekä vuokrattavia lomamökkejä ja –osakkeita lukuun ottamatta hotellinomaisia palveluja tarjoavia lomakyläiä.

Lomakylän määrittelyssä voidaan käyttää apuna Tilastokeskuksen toimialaluokitusta, jonka mukaan lomakylät ovat "majoitusliikkeitä, joissa vieraat pääasiassa majoitetaan usean lomamökin tai lomasunnon muodostamissa yksiköissä, joissa usein on tarjolla myös muita palveluja, kuten ruokailu-, pyykinpesu- ja virkistyspalveluja sekä informaatiopalveluja; lomamökkejä on oltava vähintään kymmenen kappaletta tai niissä on oltava vähintään 40 vuodepaikkaa" (toimialaluokituksen kohta 55209). Lomakylään kuuluvien mökkien tulisi olla yhden yrityksen omistuksessa. Lomakylällä ei tarkoitettaisi esimerkiksi yksittäisten lomamökkien vuokraamista tai maatilamatkailuun liittyvää majoitusta.

6 §. *Jätelain soveltaminen puolustusvoimien toimintaan.* Jätelain 4 §:n 3 momentin nojalla määriteltäisiin tarkemmin, mitkä puolustusvoimien toiminnot rajataan jätelain soveltamisalasta. Jätelain mukaan lakia ei sovelleta sellaisiin puolustusvoimien toimintoihin, joissa soveltaminen vaarantaa valtakunnan turvallisuuden tai huoltovarmuuden.

Pykälään sisällytettäväksi ehdotettujen toimintojen osalta viitataan puolustusvoimista annetussa laissa (551/2007) säädettyihin valtakunnan turvallisuuteen tai huoltovarmuuteen liittyviin puolustusvoimien lakisääteisiin tehtäviin. Niiden toteuttamisedellytykset on tarpeen turvata poikkeuksilla jätelain soveltamisesta normaalioloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa ennen valmiuslain (1552/2011) soveltamisen aloittamista. Kyseisissä toiminnoissa puolustusvoimien on kuitenkin otettava huomioon jätelain 4 §:n 2 momentin mukaisesti jätelain yleiset velvollisuudet ja periaatteet siinä laajuudessa kuin se on mahdollista.

Jätelakia sovellettaisiin puolustusvoimien toiminnoissa syntyviin jätteisiin, joihin ei liity valtakunnan turvallisuuteen tai huoltovarmuuden vaarantamiseen liittyviä tekijöitä. Näitä olisivat esimerkiksi varuskuntien tai vastaavien sotilaallisten toimintakokonaisuuksien normaaliolojen yhdyskuntajätteet.

Puolustusvoimissa käytettävistä tuotteista, joihin jätelakia ei sovelleta, säädetään jätelain 4 §:n 1 momentissa. Tällaisilla tuotteilla tarkoitetaan julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain (551/2007) 5 §:ssä tarkoitettuja puolustustarvikkeita, jotka on erityisesti suunniteltu tai sovitettu sotilaallisiin tarkoituksiin ja tarkoitettu käytettäväksi aseena, ammuksena tai puolustusmateriaalina puolustusvoimien tai muun sotilaallisen organisaation toimesta. Jätelain nojalla annetuissa valtioneuvoston asetuksissa säädetään muun muassa puolustusvoimissa käytettäviä tuotteita koskevia soveltamisalan rajauksia tiettyjen tuotteiden, kuten paristojen ja akkujen sekä sähkö- ja elektroniikkalaitteiden osalta.

7 §. *Jätteen pakkaaminen ja merkitseminen sekä jätteestä annettavat tiedot.* Pykälässä säädettäisiin jätelain 14 §:n nojalla jätteiden pakkaamista, merkitsemistä ja tietojen antamista jätteestä koskevista vaatimuksista. Ne olisivat yleisiä ja koskisivat siten kaikkia jätteitä. Niitä täsmennettäisiin vaarallisten jätteiden pakkaamisen ja merkitsemisen osalta 8 ja 9 §:ssä sekä vaarallisten jätteiden ja eräiden muiden jätteiden siirtoasiakirjassa annettavien tietojen osalta 24 §:ssä. Pykälä vastaisi sisällöltään voimassa olevan jäteasetuksen 5 §:ää.

Jätelain soveltamisalaan kuuluvan eläinperäisen sivutuotteen pakkaamisessa ja merkitsemisessä on ehdotetussa pykälässä säädetyn lisäksi noudatettava, mitä eläinperäisiä sivutuotteita koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1069/2009 toimeenpanoasetuksen N:o 142/2011, jäljempänä sivutuoteasetuksen toimeenpanoasetus, liitteessä VIII säädetään.

8 §. *Vaarallisen jätteen pakkaus.* Pykälässä säädettäisiin jätelain 16 §:n 3 momentin nojalla vaarallisen jätteen pakkausta koskevista vaatimuksista. Pykälän 1 momentin säännös vastaisi sisällöltään ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä annetun nykyisen valtioneuvoston päätöksen vastaavaa säännöstä. Pykälän 2 momentissa täsmennettäisiin säännöksen suhdetta aineiden ja seosten luokitukselta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1272/2008, jäljempänä CLP-asetus, vastaaviin vaatimuksiin.

9 §. *Vaarallisen jätteen merkitseminen.* Pykälässä täsmennettäisiin vaarallisten jätteiden merkitsemistä koskevia velvollisuuksia jätelain 16 §:n 3 momentin nojalla. Pykälä vastaisi voimassa olevan jäteasetuksen 6 §:n ja ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä annetun valtioneuvoston päätöksen vastaavia säännöksiä. Säännökset päivitettäisiin vastaamaan CLP-asetuksen toimeenpanon vuoksi uudistettua kemikaalilainsäädäntöä. CLP-asetuksen mukaisia luokitusperusteita ja merkintävelvoitteita sovelletaan siinä tarkoitettuihin aineisiin 1 päivästä joulukuuta 2010 ja seoksiin 1 päivästä kesäkuuta 2015. Koska jätteiden luokittelussa käytetään yleensä seosten (valmisteiden) luokitteluperusteita, on jätteiden luokittelussa toistaiseksi tarkoituksenmukaisinta soveltaa ennen CLP-asetuksen voimaantuloa jo käytössä olleita luokitusperusteita. Niistä säädetään kemikaalien luokitusperusteista ja merkintöjen tekemisestä annetussa sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa (807/2001 sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella 6/2010). Menettelyä sovellettaisiin siihen saakka, kunnes Euroopan unionissa vireillä oleva työ jätedirektiivin liitteen III mukaisten jätteen vaaraominaisuuksien tulkintakriteerien yhdenmukaistamiseksi CLP-asetuksen kanssa valmistuu ja tarkistettut EU-säädökset tulevat toimeenpantaviksi Suomessa, kuitenkin enintään CLP-asetuksen edellä mainitun seoksia koskevan siirtymäajan loppuun saakka (1 kesäkuuta 2015).

Kemikaalit (aineet ja seokset) voidaan luokitella, merkitä ja pakata CLP-asetuksen mukaisesti myös ennen edellä mainittujen siirtymäkausien päättymistä. Ne on tällöin kuitenkin luokiteltava aina myös mainitun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen mukaisesti 1 päivään kesäkuuta 2015 saakka. Näin ollen sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen mukaiset luokitukset tulee olla merkittyinä kaikkien markkinoille saatettujen kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteisiin mainitun siirtymäajan päättymiseen saakka. Ehdotetun 2 momentin viimeisen lauseen perusteella käytöstä poistettua kemikaalia ei olisi tarpeen erikseen merkitä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen mukaisesti, jos kemikaalin pakkauksessa on CLP-asetuksen mukaiset merkinnät.

10 §. *Jätteen keräys.* Pykälässä täsmennettäisiin jätelain 14 §:n ja 15 §:n 2 momentin nojalla jätteen keräyksessä noudatettavia vaatimuksia. Vastaavaa säännöstä ei ole voimassa olevassa jäteasetuksessa. Jätteen keräyksestä määrätään nykyisin tarkemmin kunnan jätehuoltomääräyksissä.

Jätteen keräystä koskevien vaatimusten sisällyttäminen ehdotettuun asetukseen on perusteltua vaatimusten valtakunnallisen yhdenmukaisuuden varmistamiseksi. Vaatimukset koskisivat yhdyskunta-jätteen ja siihen rinnastettavan jätteen, kuten tuottajavastuun piiriin kuuluvan keräyspaperin, pakkausjätteen ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromun keräystä riippumatta siitä, kenen vastuulla jätteen keräyksen järjestäminen jätelain mukaan on tai millaisin välinein ja tekniikoin keräys toteutetaan.

Säännöksiä sovellettaisiin myös muun kuin yhdyskuntajätteen ja siihen rinnastettavan jätteen keräyksessä soveltuvin osin.

Jäteastiaa koskevat säännökset koskisivat tavanomaisen kannellisen jäteastian ohella myös kaikkia muita kunkin jätelajin keräykseen soveltuvia välineitä, kuten kannellista säiliötä, maahan upotettavaa syväkeräyssäiliötä, jätelavaa sekä soveltuvin osin myös alueellisen putkikuljetusjärjestelmän syöttöpistettä.

Jätelain soveltamisalaan kuuluvan eläinperäisen sivutuotteen keräyksessä on lisäksi noudatettava, mitä sivutuoteasetuksen toimeenpanoasetuksen liitteessä VIII säädetään.

Kunnan jätehuoltomääräyksillä voidaan antaa ehdotettua pykälää tarkentavia määräyksiä siten kuin jätelain 91 §:ssä säädetään.

11 §. *Jätteen kuljetus.* Jätelain 14 §:n nojalla annettava säännös vastaisi pääosin sisällöltään voimassa olevan jäteasetuksen 7 §:ää. Jäte olisi ensisijaisesti kuljetettava tiiviissä pakkauksessa tai umpinaisessa kuljetusvälineessä. Jäte voitaisiin kuitenkin kuljettaa myös muulla tavoin, jos jätteen pääsy ympäristöön ja jätteestä aiheutuva tapaturmavaara voidaan estää. Ehdotetut säännökset koskisivat sekä jätteen haltijan ja kunnan että tuottajan järjestämistä vastuulla olevan jätteen kuljetusta.

Jätelain soveltamisalaan kuuluvan eläinperäisen sivutuotteen kuljetuksessa on lisäksi noudatettava, mitä sivutuoteasetuksen toimeenpanoasetuksen liitteessä VIII säädetään.

Kunnan jätehuoltomääräyksillä voidaan antaa ehdotettua pykälää tarkentavia määräyksiä siten kuin jätelain 91 §:ssä säädetään.

12 §. *Jätteen lajittelua ja muuta käsittelyä koskevat velvollisuudet.* Pykälässä täsmennettäisiin jätelain 8 §:n 3 momentin ja 14 §:n nojalla jätteen lajittelussa ja muussa käsittelyssä noudatettavia velvollisuuksia niin sanotun näennäishyödyntämisen ehkäisemiseksi. Pykälän ensimmäisen momentin mukainen velvollisuus koskisi jätteen ammattimaista tai laitospaikkaa hyödyntäjää ja loppukäsittelijää. Toisessa momentissa ehdotettu velvollisuus puolestaan koskisi sitä, joka hyödyntää jätettä levittämällä tai sijoittamalla sitä maahan esimerkiksi maantäytön, muun maarakentamisen tai maanparannuksen yhteydessä.

Jätelain 8 §:ssä säädetty velvollisuus noudattaa etusijajärjestystä sitovana velvollisuutena koskee edellä mainittujen toimijoiden lisäksi myös jätettä tuottavaa toiminnanharjoittajaa ja muita jätehuoltoon ammattimaisesti osallistuvia toimijoita. Näiden toimijoiden on siten osaltaan huolehdittava siitä, että niiden toiminnassa syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta vähennetään ja syntyvä jäte valmistellaan uudelleenkäyttöön, kierrätetään tai muutoin hyödynnetään etusijajärjestyksen mukaisesti.

13 §. *Jätteen käsittelylaitoksen tai -paikan poistaminen käytöstä.* Pykälä vastaisi sisällöltään nykyisen jäteasetuksen 9 §:ää. Pykälä säädettäisiin jätelain 14 §:n nojalla. Sen 2 momentti olisi informatiivinen.

14 §. *Yhdyskuntajätteen erilliskeräys ja kierrätys.* Pykälässä säädettäisiin jätelain 8 §:n 3 momentin, 14 §:n ja 15 §:n 2 momentin nojalla yhdyskuntajätteen erilliskeräysvelvollisuudesta ja kierrätystavoitteesta. Sillä pantaisiin osaltaan täytäntöön jätedirektiivin 11 artiklan 1 kohdassa säädetty jätteiden erilliskeräysvelvollisuus. Direktiivin mukaan jäsenvaltioiden on laadukkaan kierrätyksen edis-

tämiseksi otettava käyttöön jätteen erilliskeräysjärjestelmiä, mikäli se on teknisesti, ympäristön kannalta ja taloudellisesti toteutettavissa sekä aiheellista tarvittavien laatuvaatimusten täyttämiseksi kyseisillä kierrätyksen aloilla. Samoin pykälällä pantaisiin täytäntöön jätedirektiivin 22 artiklassa jäsenmaille säädetty velvollisuus toteuttaa tarvittaessa ja direktiivin 4 ja 13 artiklan mukaisesti toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on edistää biojätteen erilliskeräystä biojätteen kompostoimiseksi ja mädättämiseksi Ehdotetulla säännöksellä myös edistettäisiin direktiivin 11 artiklan 2 a -kohdassa jäsenmaiden velvollisuudeksi säädetyn kierrätystavoitteen saavuttamista.

Pykälän 1 momentissa ehdotettu paperi-, kartonki-, lasi-, metalli-, muovi- ja biojätteen erilliskeräysvaatimus kohdistuisi kauppaan, muuhun elinkeinotoiminnan harjoittajaan tai muuhun jätteen haltijaan taikka kuntaan sen mukaan kuin yhdyskuntajätteen järjestämistä jätelain 32 §:ssä säädetään. Erilliskeräysvelvollisuus rajautuisi tilanteisiin, joissa erilliskeräys on perusteltua jätelain 8 §:ssä säädetyn etusijajärjestyksen noudattamiseksi tai se on lain 13 ja 15 §:n mukaisesti tarpeen jätetuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi tai jätteestä aiheutuvan terveys- ja ympäristöhaitan ehkäisemiseksi.

Pykälän 2 momentti olisi viittaussäännös. Tuottajan velvollisuudesta järjestää käytöstä poistettavien tuotteiden erilliskeräys ja kierrätys säädetään jätelain 6 luvussa ja erityisesti sen 49 §:ssä sekä jätelain nojalla annettavissa tietyä tuoteryhmää koskevissa valtioneuvoston asetuksissa. Nykyiset valtioneuvoston asetukset on tarkoitus tarkistaa uuden jätelain mukaisiksi. Jätelain siirtymäsäännösten mukaan lain 6 lukua sovelletaan 1 päivästä toukokuuta 2013 kuitenkin siten, että pakkauksiin mainitun luvun säännöksiä sovelletaan 1 päivästä toukokuuta 2014. Mainittuihin ajankohtiin saakka sovelletaan vuoden 1993 jätelain säännöksiä tuottajavastuusta.

Erilliskeräys tarkoittaisi 1 §:n 3 kohdan mukaisesti jätteen keräystä siten, että lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet pidetään erillään kierrätyksen, muun hyödyntämisen taikka muun erityisen käsittelyn edistämiseksi. Käytännössä tämä tarkoittaisi yleensä sitä, että eri jätelajit, kuten lasi-, metalli-, muovi-, paperi- ja kartonkijäte sekä biojäte pidetään erillään toisistaan koko keräys- ja kuljetusketjun ajan. Tiettyjen jätelajien, kuten metallin ja lasin kerääminen yhdessä olisi kuitenkin mahdollista, jos jätelajit voidaan lajitella erilleen toisistaan keräyksen jälkeen ja voidaan varmistua siitä, ettei näin toteutettu keräys heikennä kerätyn jätteen laatua.

Pykälän 3 momenttiin sisällytettäväksi ehdotettu yhdyskuntajätteen kierrätystavoite vastaisi valtakunnallisessa jätesuunnitelmassa vuodelle 2016 asetettua 50 prosentin tavoitetta ja olisi kaikkia yhdyskuntajätteen jätetuollon toimijoita koskeva ei-sitova tavoite. Suomessa noin 32 prosenttia yhdyskuntajätteestä kierrätettiin (biologinen käsittely mukaan luettuna) vuonna 2010.

Jätedirektiivin 11 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joiden tarkoituksena on vuoteen 2020 mennessä lisätä jättemateriaalien, kuten ainakin paperin, metallin, muovin ja lasin, joka on peräisin kotitalouksista ja mahdollisesti muista lähteistä, siinä määrin kuin nämä jätevirrat ovat samankaltaisia kuin kotitalousjätteissä, valmistelua uudelleenkäytettäväksi ja kierrätystä vähintään 50 painoprosenttiin niiden kokonaismäärästä. Kysymyksessä on jäsenmaita sitova tavoite, jonka toteuttamisesta jäsenmaiden on raportoitava komissiolle kolmen vuoden välein. Jos tavoitteita ei ole saavutettu, jäsenmaiden on esitettävä komissiolle syyt tavoitteiden saavuttamatta jäämiseen sekä toimet, joita jäsenvaltion aikoo toteuttaa tavoitteiden saavuttamiseksi.

Jätteen kierrätys- ja hyödyntämistavoitteiden laskentamenetelmästä annetussa komission päätöksessä esitetään eri vaihtoehtoja edellä tarkoitettujen jätedirektiivissä säädetyn kierrätystavoitteen laskemiseksi. Suomessa tavoite ehdotetaan asetettavaksi ja laskettavaksi komission päätöksessä tarkoitettua

vaihtoehto 4:n mukaisesti siten, että se koskisi yhdyskuntajätteen kokonaismäärää. Ehdotettu laskentamenetelmä olisi Suomessa tiedonkeruun kannalta yksinkertaisin vaihtoehto, koska tiedot saataisiin koottua olemassa olevien tilastojen pohjalta. Myös valtakunnallisessa jätesuunnitelmassa asetetut tavoitteet perustuvat ehdotettuun laskentamenetelmään.

Jätteen kierrätys- ja hyödyntämistavoitteiden laskentamenetelmästä annetun komission päätöksen 2 artiklan 6 kohdan mukaan sovellettaessa laskentaa biohajoavan jätteen aerobiseen tai anaerobiseen käsittelyyn, voidaan aerobiseen tai anaerobiseen käsittelyyn syötetty jäte laskea kierrätetyksi, jos käsittely tuottaa kompostia tai mädätettä, jota käytetään, tarvittaessa uudelleen käsittelyn jälkeen, kierrätettynä tuotteena, materiaalina tai aineena maaperän käsittelyssä maatalouden kannalta tai ekologisesti hyödyllisellä tavalla.

Kuten ehdotetun pykälän 1 ja 2 momentista ilmenee, kierrätystavoitteiden saavuttamisesta vastaisivat käytännössä tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuottajat, elinkeinotoiminnan harjoittajat, muut jätteen haltijat sekä kunnat yhdessä.

15 §. *Rakennus- ja purkujätteen määrän ja haitallisuuden vähentäminen* ja 16 §. *Rakennus- ja purkujätteen erilliskeräys ja hyödyntäminen*. Pykäliin koottaisiin rakennus- ja purkujätteitä koskevat erityissäännökset, jotka nykyisin sisältyvät rakennusjätteistä annettuun valtioneuvoston päätökseen. Tämä kumottaisiin ehdotetun asetuksen voimaantulon yhteydessä. Lisäksi säännöksillä pantaisiin täytäntöön jätedirektiiviin sisältyvät rakennus- ja purkujätteen erilliskeräysvelvoitteet samoin kuin jäsenmaita sitovat rakennus- ja purkujätteen hyödyntämistavoitteet. Säännökset koskisivat yleisesti rakentamis- ja purkamistoimintaa.

Ehdotetussa 15 §:ssä rakennus- ja purkujätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistä koskevat velvollisuudet ehdotetaan kohdistettaviksi rakennushankkeeseen ryhtyvään. Vastaavasti myös maankäyttö- ja rakennuslain 119 §:n mukaan rakennushankkeeseen ryhtyvän tehtävänä on huolehtia siitä, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan rakentamista koskevien säännösten ja määräysten sekä myönnetyn luvan mukaisesti. Hänellä tulee olla hankkeen vaativuus huomioon ottaen riittävät edellytykset sen toteuttamiseen sekä käytettävissään pätevä henkilöstö. Rakennushankkeeseen ryhtyvä on yleensä rakennushankkeen tilaaja.

Rakennushankkeeseen ryhtyvä voisi käytännössä sopimus- tai vastaavin järjestelyin antaa säännöksessä tarkoitetut tehtävät esimerkiksi hankkeen päätoteuttajan tehtäväksi. Voimassa olevassa valtioneuvoston päätöksessä vastaavat velvollisuudet kohdistuvat päätoteuttajan ohella suunnittelijoihin, urakoitsijoihin ja rakentamisen muihin osapuoliin.

Ehdotetussa 16 §:ssä säädettäisiin rakennusjätteen haltijan velvollisuudesta järjestää rakennus- ja purkujätteen erilliskeräys (lajittelu) ja hyödyntäminen.

Pykälän 1 momentin ensimmäisessä lauseessa ehdotettu yleinen erilliskeräysvelvollisuus rajautuisi jätteisiin, joille ja tilanteisiin, joissa erilliskeräys on perusteltua jätelain 8 §:ssä säädetyn etusijajärjestyksen noudattamiseksi. Yleistä velvollisuutta täsmennettäisiin momentin toisessa lauseessa säädettävällä jätelajeittaisella erilliskeräysvelvollisuudella. Sen piiriin kuuluisivat nykyisessä valtioneuvoston päätöksessä säädettyjen jätelajien lisäksi lasi-, paperi- ja kartonki- sekä muovijätteet. Käytännössä suuri osa näistä jätteistä on pakkausjätettä, jonka vastaanoton ja jätehuollon pakkausten tuottajat ovat velvollisia järjestämään. Säännöksellä pantaisiin osaltaan täytäntöön jätedirektiivin 11 artiklan 1 kohdassa säädetty velvollisuus perustaa erilliskeräysjärjestelmät ainakin paperi-, metalli-, lasi- ja muovijätteelle.

Erilliskeräysvelvollisuus koskisi sekä rakentamis- että purkamistoiminnan jätteitä silloin, kun erilliskeräys on lain 15 §:n mukaisesti tarpeellista terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi taikka jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. Erilliskeräysvelvollisuus olisi siten käytännössä yleensä laajempi puhtaita jätevirtoja sisältäville rakennustoiminnan jätteille kuin sekalaista ja likaantunutta materiaalia sisältäville purkamistoiminnan jätteille.

Pykälässä viitattuihin jätelain 8 ja 15 §:ään sisältyvien joustavuuselementtien johdosta ei olisi tarpeen ottaa asetukseen toiminnassa syntyvään jätemäärään perustuvia soveltamisalan rajoituksia kuten voimassa olevassa säädöksessä. Lisäksi jätteen kokonaismassaan perustuvassa määräraajassa ei käytännössä voida ottaa huomioon, että eri rakennusmateriaalit (kuten betoni ja puu) poikkeavat tilavuuspainoltaan merkittävästi toisistaan. Tällainen rajausta johtaisi siten koostumukseltaan erilaisten rakennus- ja purkujätteiden epätasapuoliseen kohteluun. Nykyisen säädöksen mukaiset erilliskeräysvelvollisuudet koskevat rakennuskohteita, joissa syntyvän muun rakennusjätteen kuin maa-aines-, kiviaines- ja ruoppausjätteen määrä on yli 5 tonnia taikka maa-aines-, kiviaines- ja ruoppausjätteen määrä on yli 800 tonnia.

Pykälän 2 momentti olisi viittaussäännös. Tuottajan velvollisuudesta järjestää käytöstä poistettujen pakkausten erilliskeräys ja kierrätys säädetään jätelain 6 luvussa ja erityisesti sen 49 §:ssä sekä jätelain nojalla annettavalla valtioneuvoston asetuksella. Pakkauksia ja pakkausjätteitä koskeva valtioneuvoston päätös (962/1997) on tarkoitus tarkistaa uuden jätelain mukaiseksi. Jätelain siirtymäsäännösten mukaan lain 6 luvun tuottajavastuuta koskevia säännöksiä sovelletaan pakkauksiin 1 päivästä toukokuuta 2014. Siihen saakka sovelletaan vuoden 1993 jätelain säännöksiä tuottajavastuusta.

Ehdotetun 16 §:n 3 momentin mukaan rakennus- ja purkujätteen hyödyntämistä koskeva tavoite olisi kaikkia rakennus- ja purkujätteiden jätehuollossa toimivia koskeva ei-sitova tavoite. Se olisi yhdenmukainen jätedirektiivin 11 artiklan 2 b kohdassa säädetyn, jäsenmaita velvoittavan tavoitteen kanssa. Jätteen kierrätys- ja hyödyntämistavoitteiden laskentamenetelmistä annetussa komission päätöksessä säädetään tarkemmin, miten rakennus- ja purkujätteitä koskeva tavoite on laskettava. Laskennassa ei päätöksen mukaan oteta huomioon vaarallisia jätteitä eikä jäteluettelon alaluokkaan 1705 kuuluvia maa- ja kiviaineksia eikä ruoppausmassoja.

Ehdotetun 16 §:n 4 momentissa viitattaisiin jätelain 17 §:ssä säädettyyn vaarallisten jätteiden sekoittamiskieltoon. Tyypillisiä rakennustoiminnassa syntyviä vaarallisia jätteitä ovat polykloorattuja bifenyylejä, pysyviä orgaanisia yhdisteitä ja otsonikerrosta heikentäviä aineita sisältävät eristeet sekä lyijypitoiset pinnoitteet ja asbesti.

Rakennusjätteistä säädetään myös maankäyttö- ja rakennuslaissa ja –asetuksessa sekä niitä täydentävässä Suomen rakentamismääräyskokoelman osissa A1 ja A2. Näissä rakennus- ja purkujätteiden sääntely painottuu selvitysvelvollisuuteen luvan- tai ilmoituksenvaraisessa rakentamisessa tai purkamisessa. Lainsäädännössä edellytetään rakennusjätteitä koskevaa selvitystä (rakennusjäteselvitys) kaiken luvan- tai ilmoituksenvaraisen rakentamisen tai purkamisen yhteydessä, jollei jätteen määrä ole vähäinen. Selvityksessä ilmoitettavia seikkoja ovat jätteen määrä, laatu ja lajittelu. Erikseen on ilmoitettava terveydelle tai ympäristölle vaarallisesta rakennus- tai purkujätteestä ja sen käsittelystä (MRA 55 § ja SrakMk A2, 5.3.2). Purkamisen osalta selvitys purkamistyön järjestämisestä ja edellytyksistä huolehtia syntyvän rakennusjätteen käsittelystä sekä käyttökelpoisten rakennusosien hy-

väksi käyttämisestä on luvan myöntämisen edellytyksenä (MRL 139 §). Lisäksi kyseisten seikkojen toteutumisellemme on luotava edellytykset rakennuksen tai sen osan purkamista järjestettäessä.

17 §. *Öljyjäte*. Pykälässä viitattaisiin jätelain eräisiin keskeisiin yleisiin velvollisuuksiin, joita olisi erityisesti noudatettava öljyjätteen erilliskeräyksen ja käsittelyn järjestämisessä. Jätelain etusijajärjestyksen mukaisesti öljyjäte olisi ensisijaisesti valmistettava uudelleenkäyttöön.

Suurin osa öljyjätehuollosta annettuun valtioneuvoston päätökseen sisältyvistä säännöksistä on vanhentuneita tai päällekkäisiä jätelain säännösten kanssa, minkä vuoksi niitä ei ehdoteta enää säilytettäväksi voimassa. Valtioneuvoston päätöksessä säädetty öljyjätteen polttamista alle 5 MW:n kattilalaitoksissa koskeva kielto säilyisi kuitenkin voimassa nyt ehdotetun asetuksen voimaantulosäännöksen nojalla siihen saakka, kunnes kielto sisällytetään jätteen polttamista koskevaan valtioneuvoston asetukseen kyseisen asetuksen uudistamisen yhteydessä.

18 §. *Yhdyskuntajätevesilietteen laadun seuranta*. Pykälässä säädettäisiin jätelain 12 §:n 3 momentin nojalla yhdyskuntajätevesilietteen tuottajan velvollisuudesta seurata syntyvän lietteen laatua. Yhdyskuntajätevesilietteen tuottaja on yleensä yhdyskuntajätevetä käsittelevän jätevedenpuhdistamon haltija.

Jätevedenpuhdistamon haltijan vastaavista velvollisuuksista säädetään nykyisin puhdistamolietteen käytöstä maanviljelyksessä annetussa valtioneuvoston päätöksessä, joka ehdotetaan kumottavaksi nyt ehdotetun asetuksen voimaantulon yhteydessä. Lannoitevalmistelain nojalla annettaviksi tarkoitettujen maanviljelyssä käytettävää puhdistamolietettä koskevat säännökset yhdessä tässä pykälässä ja 21 §:ssä ehdotettavien yhdyskuntajätevesilietteen tuottajaa koskevien velvollisuuksien kanssa kattaisivat sisällöltään lietteen käyttöä maanviljelyssä sääntelevän neuvoston direktiivin mukaiset vaatimukset.

Sääntelyn rakenteellisista muutoksista huolimatta yhdyskuntajätevesilietteen maanviljelykäyttöä ja lietteen laadun seuranta koskevat vaatimukset säilyisivät jokseenkin ennallaan. Lietteiden laadun seurantavelvollisuus laajennettaisiin kuitenkin koskemaan kaikkia yhdyskuntajätevesilietteen tuottajia, kun voimassa olevassa valtioneuvoston päätöksessä velvollisuus koskee vain maanviljelykäyttöön toimitettavia lietteitä. Ehdotettujen säännösten suhdetta voimassa oleviin säännöksiin on tarkasteltu liitettä 5 koskevista yksityiskohtaisissa perusteluissa.

19 §. *Asbestijäte*. Pykälässä säädettäisiin jätelain 14 ja 15 §:n 2 momentin nojalla asbestijätteen keräyksessä ja kuljetuksessa noudatettavista velvollisuuksista. Vastaavia asbestijätettä koskevia vaatimuksia on aiemmin usein annettu kuntien jätehuoltomääräyksissä.

Pykälä täydentäisi työturvallisuuslaissa (738/2002) ja sen nojalla annettuja säännöksiä asbestista ja asbestijätteestä, kuten asbestityöstä annettua valtioneuvoston päätöstä (1380/1994). Pykälällä pantaisiin osaltaan täytäntöön työntekijöiden suojelemisesta vaaroilta, jotka liittyvät asbestialtistukseen työssä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/148/EY asbestijätettä koskevia säännöksiä. Asbestituotteiden valmistuksen, markkinoille saattamisen ja käytön rajoituksista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston antamassa REACH-asetuksessa (1907/2006) sekä eräiden vaarallisten aineiden, seosten ja esineiden valmistuksen, markkinoille saattamisen ja käytön rajoituksista annetuista REACH-asetuksen XVII liitteen säännöksistä poikkeamisesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (647/2009).

20 §. *Jätteen tuottajan kirjanpito*, 22 §. *Jätteen käsittelijän kirjanpito* ja 23 §. *Jätteen kuljettajan, välittäjän ja keräystoiminnan harjoittajan kirjanpito*. Ehdotetuissa pykälissä täsmennettäisiin jätelain 118 ja 119 §:ssä säädettyä kirjanpitovelvollisuutta määrittelemällä, mistä jätteitä tai jätehuoltoa koskevista tiedoista jätteen tuottajan ja käsittelijän sekä jätteen kuljettajan, välittäjän ja keräystoiminnan harjoittajan on pidettävä kirjaa. Vastaavia säännöksiä ei ole voimassa olevassa jäteasetuksessa. Ne ovat tarpeen kirjanpitovaatimusten yhdenmukaiseksi soveltamiseksi.

Ehdotetun 20 ja 22 §:n mukaan jätteen tuottajan ja käsittelijän kirjanpito on mahdollisuuksien mukaan laadittava toimipaikkakohtaisesti. Toimipaikan tulkinnassa voidaan käyttää apuna Tilastokeskuksen soveltamaa määritelmää, jonka mukaan toimipaikka "eli paikallinen toimialayksikkö on yhden yrityksen tai yritystyyppisen yksikön omistama, yhdessä paikassa sijaitseva ja pääasiassa yhdenlaisia tavaroita tai palveluksia tuottava tuotantoyksikkö." Eri yritysten yksiköt ovat eri toimipaikkoja, vaikka ne sijaitisivat samassa paikassa. Jokainen yrityksen osa, jolla on oma osoite, on toimipaikka.

Ehdotetussa 20 §:n 2 momentissa täsmennettäisiin menettelyä toiminnassa syntyvän jätteen laske-
miseksi ominaisjättemääränä. Se ilmoitettaisiin jätemääränä suhteessa toiminnan laajuutta mahdollisimman hyvin kuvaavaan muuttujaan. Tällaisia voisivat olla palvelualalla jätemäärä suhteessa liikevaihtoon, teollisessa toiminnassa suhteessa tuotannon määrään, majoitustoiminnassa suhteessa yöpymisvuorokausien määrään, hoitoalalla suhteessa hoitovuorokausien määrään sekä kaupan alalla suhteessa myymälän pinta-alaan. Monilla toimialoilla myös jätteen määrä suhteessa toiminnassa tehtyihin henkilötyövuosien määrään olisi käyttökelpoinen mittari. Vaatimuksen tarkoituksena on lisätä toimijoiden tietoisuutta ja omavalvontaa tuottamistaan jätteistä ja kannustaa jätteen määrän vähentämiseen.

21 §. *Kirjanpito yhdyskuntajätevesilietteestä ja valvontaviranomaiselle toimitettavat tiedot*. Pykälässä säädettäisiin jätelain 119 §:n 1 momentin nojalla yhdyskuntajätevesilietteen tuottajan velvollisuudesta pitää kirjaa lietteen laatua koskevista tiedoista ja toimittaa tällaisia tietoja valvontaviranomaiselle. Vaatimus täydentäisi ehdotettuun 20 §:ään perustuvaa lietteen tuottajan velvollisuutta pitää kirjaa tuottamastaan lietteestä ja muusta jätteestä.

Pykälässä ehdotettu velvollisuus pitää kirjaa lietteen laatua koskevista tiedoista samoin kuin 18 §:ssä ehdotettu lietteen laadun seurantavelvollisuus koskisi kaikkea yhdyskuntajätevesilietteen hyödyntämis- tai käsittelytavasta riippumatta. Voimassa olevassa valtioneuvoston päätöksessä vastaava velvollisuus koskee vain maanviljelykäyttöön toimitettavaa lietettä. Ehdotetut lietteen laadun seuranta- ja kirjanpitovelvollisuuden laajennukset ovat perusteltuja puhdistamolietteiden haltijan selvilläolovelvollisuuden toteuttamiseksi.

Maanviljelykäyttöön toimitettavan lietteen kirjanpidossa noudatettaisiin lisäksi lannoitevalmisteita koskevan toiminnan harjoittamisesta ja sen valvonnasta annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa säädettyjä vaatimuksia omavalvontasuunnitelmaan sisällytettävistä seikoista. Asetuksen omavalvontasuunnitelmaa koskevia säännöksiä on tarkoitus muuttaa siten, että suunnitelmaan olisi sisällytettävä muun muassa tiedot lietteen esikäsittelystä taudinaiheuttajien ja kasvintuhoojien vähentämiseksi, lietteen vastaanottajista sekä paikoista, joissa lietettä on käytetty sekä lannoitevalmistelain mukaisesti määritetyistä viljelymaan laatua kuvaavista ominaisuuksista. Maanviljelyssä käytettävän lietteen osalta ehdotettu 21 § yhdessä mainitun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen kanssa vastaisi sisällöltään voimassa olevassa valtioneuvoston päätöksessä ja lietteen käyttöä maanviljelyssä sääntelevässä neuvoston direktiivissä säädettyjä vaatimuksia. Mainittu maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muutos olisi tarkoitettu tulemaan voimaan yhtä aikaa jätelain ja nyt ehdotetun asetuksen kanssa.

Pykälän 2 momentissa ja liitteen 5 kohdassa 2 ehdotettu lietteen tuottajan velvollisuus toimittaa tietoja puhdistamolietteestä jätelain mukaiselle valvontaviranomaiselle olisi nykyisten säännösten mukainen. Tiedot ehdotetaan kuitenkin toimitettaviksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen sijasta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, joka valvoo yhdyskuntien jätevedenpuhdistamoita. Tietojen toimittamisen määräaika siirrettäisiin maaliskuun lopusta helmikuun loppuun, jolloin ympäristölupavelvolliset toiminnanharjoittajat ovat yleensä muutoinkin velvollisia raportoimaan edellisen vuoden seurantatiedot valvontaviranomaiselle.

24 §. *Siirtoasiakirjaan merkittävät tiedot.* Ehdotetulla pykälällä täsmennettäisiin jätelain 121 §:n 1 momentissa säädettyjä vaatimuksia siirtoasiakirjassa annettavista tiedoista. Sen mukaan kaikista siirtoasiakirjavelvollisuuden piiriin kuuluvista jätteistä olisi annettava pykälän 1 momentissa luetellut tiedot. Vaarallisista jätteistä olisi lisäksi annettava 2 momentissa mainitut tiedot. Pykälällä pantaisiin vaarallisten jätteiden siirtoasiakirjan osalta täytäntöön jätedirektiiviin 19 artiklan 2 kohdan mukainen vaatimus, jonka mukaan vaarallisen jätteen siirrossa mukana olevan asiakirjan on sisällettävä jätteiden siirrosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1013/2006, jäljempänä jätteesiirtoasetus liitteessä I B mainitut asiaankuuluvat tiedot. Pykälä vastaisi pääosin sisällöltään ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteen pakkaamisesta ja merkitsemisestä annetun valtioneuvoston päätöksen 1 §:ssä säädettyjä vaatimuksia.

Siirtoasiakirjalomakkeen muotoa ei asetuksella sidottaisi, vaan lomakkeen ulkoasun voisi jätteen haltija tai kuljettaja muokata tarkoitukseensa sopivaksi. Siirtoasiakirjan tiedot voitaisiin tarvittaessa yhdistää myös rahtikirjaan tai muuhun käytössä olevaan kuljetusasiakirjaan. Jätteen määrä ilmoitettaisiin massana tai tilavuutena.

25 §. *Jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma.* Ehdotetulla pykälällä täsmennettäisiin jätelain 120 §:n 2 momentissa säädettyjä vaatimuksia ympäristöluvanvaraisen jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan seuranta- ja tarkkailusuunnitelmaan sisällytettävistä tiedoista.

Pykälän 3 ja 5 kohdassa tarkoitetuilla häiriö-, vaara- ja poikkeuksellisilla tilanteilla tarkoitettaisiin käsittelyprosessin häiriöiden lisäksi esimerkiksi ilmasto-olosuhteista johtuvia tilanteita, kuten myrskyt, rankkasateita ja tulvia sekä markkinoiden vaihtelusta johtuvaa jätteen varastointitarpeen heilahteluja.

26 §. *Kunnan jätehuoltoviranomaiselle ilmoitettavat tiedot kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta.* Pykälässä täsmennettäisiin, mitä tietoja jätteen kuljettajan on jätelain 39 §:n 2 momentin nojalla toimitettava kunnan jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöittäisistä jätteen kuljetuksista. Tiedonantovelvollisuus koskisi vain jätteitä, jotka jätelain 35 §:n nojalla kuuluvat kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen (kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen tai kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen) piiriin. Jätelain 36 §:ssä tarkoitettussa kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kuljetuspalvelun tilaaja (yleensä kunta tai kuntien omistama yhtiö) voisi käytännössä sopia jätteen kuljettajien kanssa, että tilaaja toimittaa tiedot keskitetysti kuljettajien puolesta kunnan jätehuoltoviranomaiselle. Säännökset olisivat tarpeen tiedonantovaatimusten yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi.

27 §. *Hakemus toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin.* Pykälässä täsmennettäisiin jätelain 94 §:n 3 momentissa säädettyjä vaatimuksia jätehuoltorekisteriin hyväksymiseksi tehtävän jätteen kuljettamista ja välittäjänä toimimista koskevan hakemuksen sisällöstä. Säännös vastaisi pääosin sisällöltään nykyisen jäteasetuksen 13 §:ää.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tehtävä hakemus voitaisiin käytännössä tehdä keskusta saatavalle lomakkeelle. Täytetty lomake voitaisiin toimittaa myös sähköisessä muodossa hakemuksen käsittelevälle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Toiminnanharjoittajan kuuluminen kaupparekisteriin voitaisiin osoittaa voimassa olevan kaupparekisteriotteen jäljennöksellä. Liikenneluvan olemassaolo voitaisiin osoittaa antamalla tarvittavat liikenneluvan tunnistetiedot, joiden avulla hakemuksen käsittelevä viranomaisvoimainen voisi tarkistaa tiedot elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ylläpitämästä rekisteristä.

Toiminnanharjoittajan ammattitaidolla tarkoitettaisiin muun muassa jätehuoltoon ja työsuojeluun liittyvän toiminnan kannalta relevantin lainsäädännön ja muiden vaatimusten riittävää hallintaa, toiminnassa tarvittavien välineiden ja menetelmien mukaan lukien tiedon keräämisen ja rekisteröintimenetelmien hallintaa, kykyä tunnistaa toimintaan liittyvät riskit ja valmiutta ammattitaidon jatkuvaan ylläpitämiseen ja työntekijöiden perehdyttämiseen. Selkeimmin ammattitaito voitaisiin osoittaa asiaankuuluvalla ammattitutkinnolla.

Jätelain 95 §:n mukaisten vakuusvaatimusten konkretisoimiseksi on valmisteilla opastusta.

Eläinperäisen sivutuotteen kuljetuksessa on ehdotetussa pykälässä säädetyn lisäksi noudatettava, mitä sivutuoteasetuksen 23 artiklassa sekä sen toimeenpanoasetuksen 20 artiklassa ja sen liitteen IX luvussa IV säädetään.

28 §. *Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevan päätöksen sisältö.* Pykälässä säädettäisiin jätelain 96 §:n 2 momentin nojalla jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksen sisältövaatimuksista. Pykälä vastaisi sisällöltään voimassa olevan jätteenasetuksen 14 a §:ää. Päätökseen on liitettävä hallintolain (434/2003) mukainen valitusosoitus.

Tiedonkulun varmistamiseksi päätöksen tehneen viranomaisen on jätelain 96 §:n momentin mukaan lähetettävä päätös tiedoksi muille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille, joiden toimialueella päätöksessä tarkoitettua toimintaa harjoitetaan. Käytännössä tiedoksi toimittaminen toisille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille voitaisiin toteuttaa sähköisen tietojärjestelmän avulla. Päätös olisi suositeltavaa lähettää myös kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille, joiden toimialueella päätöksessä tarkoitettua toimintaa harjoitetaan.

29 §. *Jätehuoltorekisteriotteeseen sisällytettävät tiedot.* Pykälässä säädettäisiin 98 §:n 1 momentin nojalla jätehuoltorekisteriotteeseen sisällytettävistä tiedoista. Ehdotuksen mukaan otteeseen olisi kirjattava sellaiset 28 §:ssä tarkoitettuun päätökseen sisältyvät tiedot, jotka ovat toiminnanharjoittajan asiakkaille tai tarkastuksia tekeville viranomaisille olennaisia toiminnan lainmukaisuuden varmistamiseksi.

30 §. *Ilmoitus keräystoiminnasta jätehuoltorekisteriin.* Pykälässä täsmennettäisiin, mitä tietoja jätteen keräystoiminnan harjoittajan olisi sisällytettävä jätelain 100 §:ssä tarkoitettuun kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tehtävään ilmoitukseen.

31 §. *Jätteen hyödyntämislaitoksen ennakkohyväksyntää koskevan hakemuksen sisältö.* Pykälässä täsmennettäisiin jätelain 114 §:n 4 momentissa tarkoitettua jätteen hyödyntämislaitoksen ennakkohyväksyntää koskevan hakemuksen sisältövaatimuksia. Ne vastaisivat jätteesiirtoasetuksen 14 artiklassa säädettyjä vaatimuksia.

32 §. *Suomen ympäristökeskuksen tehtävät.* Pykälässä säädettäisiin Suomen ympäristökeskuksen tehtävistä jätelain toimeenpanossa sen lisäksi, mitä jätelain 22, 25 ja 142 §:ssä säädetään. Voimassa olevan asetuksen vastaaviin säännöksiin verrattuna uutena tehtävänä pykälässä mainittaisiin osallistuminen ympäristönsuojelun tietojärjestelmään tallennettujen jätteitä koskevien tietojen laadunvarmistuksen kehittämiseen. Tämä työ kuuluu käytännössä nykyisinkin Suomen ympäristökeskuksen tehtäviin. Ympäristönsuojelun tietojärjestelmään tallennettujen jätteitä koskevien tietojen laadunvarmistus on tärkeää, koska Tilastokeskus käyttää rekisterin tietoja laatimiensa valtakunnallisten jätetilastojen pohjana.

33 §. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtävät.* Pykälässä säädettäisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtävistä jätelain toimeenpanossa vastaavaan tapaan kuin voimassa olevan jäteasetuksen 17 §:n 2 momentissa säädetään. Voimassa olevaan asetukseen verrattuna uutena tehtävänä pykälässä mainittaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen velvollisuus huolehtia ympäristönsuojelun tietojärjestelmään tallentamiensa jätteitä koskevien tietojen laadunvarmistuksesta. Kuten edellä 32 §:n perusteluissa todetaan, ympäristönsuojelun tietojärjestelmään tallennettujen jätteitä koskevien tietojen laadunvarmistus on tärkeää luotettavien valtakunnallisten jätetilastojen tuottamiseksi. Jätteitä ja jätehuoltoa koskevan koulutuksen järjestämisessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten olisi ensisijaisesti huolehdittava alueen muiden viranomaisten ja kuntien viranomaisten kouluttamisesta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtävistä säädetään myös muun muassa jätelain 22, 24, 75, 94 ja 142 §:ssä.

34 §. *Asiantuntijaviranomaiset ja –laitokset.* Jätelain 27 §:n nojalla annettavassa pykälässä säädettäisiin jätealan asiantuntijaviranomaisista ja –laitoksista vastaavaan tapaan kuin voimassa olevan jäteasetuksen 18 §:ssä säädetään.

35 §. *Valtakunnallisen jätesuunnitelman sisältö.* Jätelain 90 §:n nojalla annettavassa pykälässä täsmennettäisiin jätelain 87 §:ssä säädettyjä vaatimuksia valtakunnalliseen jätesuunnitelmaan sisällytettävistä tiedoista. Säännöksellä pantaisiin täytäntöön jätedirektiivin 28 ja 29 artiklassa säädetyt vaatimukset jätehuoltosuunnitelmiin ja jätteen syntymisen ehkäisemistä koskevien ohjelmiin sisällytettävistä tiedoista. Pykälän 3 momentin mukainen vaatimus pakkauksia ja pakkausjätteitä koskevan osan sisällyttämisestä valtakunnalliseen jätesuunnitelmaan perustuisi pakkauksista ja pakkausjätteistä annettuun neuvoston direktiiviin (94/62/EY).

36 §. *Alueellisen jätesuunnitelman sisältö.* Jätelain 90 §:n nojalla annettavassa pykälässä täsmennettäisiin jätelain 88 §:ssä säädettyjä vaatimuksia alueelliseen jätesuunnitelmaan sisällytettävistä tiedoista. Säännöksellä pantaisiin osin täytäntöön jätedirektiivin 28 ja 29 artiklassa säädetyt vaatimukset kuitenkin niin, että suunnitelmassa painotettaisiin alueellisesti keskeisiä näkökohtia. Osa jätedirektiivin mainittujen artiklojen mukaisista säännöksistä pantaisiin täytäntöön vain valtakunnallisen jätesuunnitelman sisältövaatimuksina ehdotetulla 35 §:llä. Esimerkiksi vaatimus jätteen syntymisen ehkäisemistä koskevasta erillisestä jätesuunnitelmasta tai sen osasta koskisi vain valtakunnallista jätesuunnitelmaa. Vaatimusten porrastamisen tavoitteena olisi keventää jätesuunnitelmien valmistelusta aiheutuvaa hallinnollista taakkaa.

37 §. *Voimaantulo.* Asetus tulisi voimaan samanaikaisesti jätelain kanssa 1 päivänä toukokuuta 2012. Asetuksella korvattaisiin pykälässä tarkoitettut viisi nykyisin voimassa olevaa jätelain nojalla annettua asetusta tai päätöstä. Voimaan jäisi kuitenkin öljyjätehuollosta annetun valtioneuvoston

päätöksen 6 §, jossa säädetään kiellosta polttaa öljyjätettä polttoaineteholtaan 5 megawatin (MW) tai sitä pienemmässä kattilalaitoksessa.

Liite 1. *Hyödyntämistoimet*. Ehdotetun asetuksen 2 §:ssä mainittu luettelo jätteen hyödyntämistoimista olisi sisällöltään yhdenmukainen jätedirektiiviin liitteen II kanssa. Erona voimassa olevan jäteasetuksen mukaiseen luetteloon nyt ehdotettu luettelo sisältäisi eräiden hyödyntämistoimien nimikkeiden tulkintaa täsmentäviä alaviitteitä.

Ehdotetun liitteen alaviitteessä 1 säädettäisiin direktiivin mukaisesti energiatehokkuuskaavasta, jonka perusteella määriteltäisiin, milloin jätteen poltto sekalaisen yhdyskuntajätteen polttolaitoksessa olisi hyödyntämistoimi R 1 "Käyttö pääasiassa polttoaineena tai muutoin energian tuottamiseksi". Alaviitteeseen ei kuitenkaan ehdoteta sisällytettäväksi jätedirektiiviin liitteen II vastaavassa alaviitteessä olevaa lievennettyä energiatehokkuusvaatimusta (0,60) niiden laitosten osalta, jotka ovat toiminnassa ja ovat saaneet luvan ennen 1 päivää tammikuuta 2009. Suomessa toimivat sekalaista yhdyskuntajätettä polttavat jätteenpolttolaitokset täyttävät uusia laitoksia koskevan energiatehokkuusvaatimuksen (0,65) eikä tarvetta lievennettyyn vaatimukseen näin ollen ole. Ehdotettua kaavaa ei sovellettaisi jätteen polttoon rinnakkaispolttolaitoksessa eikä muihin laitoksiin, jotka on tarkoitettu vaarallisten jätteiden, sairaalajätteen, puhdistamolietteen tai teollisuusjätteen polttoon.

Liite 2. *Loppukäsittelytoimet*. Ehdotetun asetuksen 2 §:ssä mainittu luettelo jätteen loppukäsittelytoimista olisi sisällöltään yhdenmukainen jätedirektiiviin liitteen I kanssa. Erona voimassa olevan jäteasetuksen mukaiseen luetteloon nyt ehdotettu luettelo sisältäisi eräiden loppukäsittelytoimien nimikkeiden tulkintaa täsmentäviä alaviitteitä.

Liite 3. *Jätteen vaaraominaisuudet ja vaaraominaisuuksien tulkinnassa sovellettavat raja-arvot*. Liitteessä, johon viitataan asetusehdotuksen 3 §:ssä, määriteltäisiin jätedirektiivin liitteen III ja jäte-luetteloa koskevan komission päätöksen 2000/532/EY perusteella jätteen vaaraominaisuudet sekä vaaraominaisuuksien tulkinnassa sovellettavat raja-arvot. Se vastaisi pääosin sisällöltään voimassa olevan jäteasetuksen liitettä 4. Liitteeseen on odotettavissa perusteellinen muutos lähivuosina, kun Euroopan komissiossa vireillä oleva työ jätedirektiivin liitteen III mukauttamiseksi EU:n CLP-asetuksen mukaisiin vaatimuksiin ja muuhun tekniseen kehitykseen valmistuu. Tarkoituksena on, että uudistetut kriteerit tulisivat voimaan Euroopan unionin jäsenmaissa vuoden 2015 kesäkuun alusta.

Liitteessä olevan 1 kohdan mukainen vaaraominaisuuksien luettelo vastaisi sisällöltään jätedirektiivin liitettä III. Vaaraominaisuuksien kuvauksissa käytetyt sanamuodot poikkeaisivat kuitenkin osittain direktiivistä ja vastaisivat voimassa olevan jäteasetuksen liitteessä 4 A käytettyjä sanamuotoja. Voimassa olevaan asetukseen verrattuna luetteloon lisättäisiin jätedirektiivin mukaisesti uusi vaaraominaisuus H13 "Herkistävä". Vastaavasti nykyisessä jäteasetuksessa oleva ominaisuus H13 "Aineet ja valmisteet, joista voi käsittelyn jälkeen muodostua toista ainetta, kuten suotonestettä, jolla on jokin yllä luetelluista ominaisuuksista" muuttuisi jätedirektiivin mukaisesti ominaisuudeksi H15.

Vaaraominaisuuksien luettelon loppuun liitettäväksi ehdotettu yleinen viittaus kemikaalilainsäädännön soveltamiseen tiettyjen vaaraominaisuuksien tulkinnassa sekä liitteessä olevassa 2 kohdassa ehdotetun jätteen eräiden vaaraominaisuuksien tulkinnassa sovellettavat raja-arvot säilytettäisiin tässä vaiheessa yhdenmukaisina nykyisen asetuksen liitteen 4 B kanssa kuitenkin niin, että säädösviittaukset päivitetäisiin vastaamaan nyt voimassa olevaa kemikaalilainsäädäntöä. Säännökset on tarkoitus uudistaa kokonaisuudessaan edellä selostetun Euroopan unionissa vireillä olevan vaaraominaisuuskriteerien uudistuksen toimeenpanon yhteydessä.

Liite 4. *Jäteluettelo: yleisimmät jätteet sekä vaaralliset jätteet.* Ehdotetun asetuksen 4 §:ssä mainitulla liitteessä 4 olevalla jäteluettelolla korvattaisiin ympäristöministeriön asetuksen 1129/2001 mukainen samansisältöinen luettelo. Luettelo perustuu komission päätökseen 2000/532/EY. Jäteluettelon uudistustyö on parhaillaan vireillä Euroopan komissiossa. Jäteluettelon tehtävät muutokset on aikanaan, todennäköisesti viimeistään vuoden 2015 aikana, tarkoitus saattaa voimaan tätä liitettä muuttamalla.

Liite 5. *Yhdyskuntajätevesilietteen laadun määrittäminen ja valvontaviranomaiselle toimitettavat tiedot.* Ehdotetun asetuksen 18 ja 21 §:ää täsmentävässä liitteessä säädettäisiin yhdyskuntajätevesilietteen laadun määrittämisessä noudatettavista menettelyistä sekä siitä, mitä tietoja yhdyskuntajätevesilietteen tuottaja on velvollinen toimittamaan vuosittain valvontaviranomaiselle.

Liitteen 1 kohdassa ehdotetut lietteen laadun määrittämistä koskevat vaatimukset vastaisivat pääosin sisällöltään voimassa olevan puhdistamolietteen käyttöä maanviljelyksessä koskevan valtioneuvoston päätöksen liitettä 2. Vaatimus maanviljelykseen toimitettavan lietteen laadun analysointitiheydestä säilyisi samanlaisena kuin nykyisin. Uutena vaatimuksena ehdotetaan, että muualle kuin maanviljelykseen toimitettavan lietteen laatu olisi määritettävä vähintään joka toinen vuosi.

Vaatimus määritettävistä muuttujista rajattaisiin puhdistamolietteen maanviljelykäyttöä koskevan direktiivin mukaisesti kokonaistypen ja –fosforin sekä raskasmetallien pitoisuuksiin. Nykyisen valtioneuvoston päätöksen mukaista vaatimusta lietteen kuiva-aineen, hehkutusjäännöksen ja pH-arvon määrittämisestä ei sisällytettäisi ehdotettuun asetukseen. Vastaavat tiedot on lannoitevalmistelainsäädännön mukaan ilmoitettava lannoitevalmisteista annettavassa tuoteselosteessa. Määritykset olisi tehtävä asiaa koskevien voimassa olevien eurooppalaisen tai kansainvälisen standardisointijärjestön vahvistamien EN- tai ISO-standardien mukaisesti. Käytössä on muun muassa seuraavat standardit lietteen laatua kuvaavien ominaisuuksien määrittämiseen: kokonaistyyppi SFS-EN 13342, kokonaisfosfori SFS-EN 13346 ja haitalliset metallit SFS-EN 13346. Lietteen elohopeapitoisuuden analysointiin on käytettävissä eurooppalaisen standardisointijärjestön (CEN) työryhmän TC308 valmistelemat standardiluonnokset FprCEN/TS 16175-1 ja FprCEN/TS 16175-2.

Liitteen 2 kohdassa ehdotettu luettelo valvontaviranomaiselle toimitettavista yhdyskuntajätevesilietettä koskevista tiedoista vastaisi nykyisen valtioneuvoston päätöksen 10 §:ssä säädettyä vaatimusta. Tiedot toimitettaisiin yhdyskuntajätevesilietteen tuottajaa jätelain nojalla valvovalle viranomaiselle, joka – kysymyksen ollessa yhdyskuntien jätevedenpuhdistamosta – olisi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.